

Sygn. akt VIII Ca 106/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Włodzimierz Jasiński (spr.)

Sędziowie: SSO Jadwiga Siedlaczek , SSO Marek Lewandowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 kwietnia 2014 r.

sprawy z wniosku **syndyka masy upadłości (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej – J. C.**

z udziałem Syndyka Masy Upadłości (...)S.A. w S. w upadłości likwidacyjnej

o wpis własności

na skutek apelacji wniesionej przez uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia **28 stycznia 2014 roku**

sygn. akt **Dz. Kw 19484/13**

Kw nr (...)

p o s t a n a w i a :

- 1. uchylić zaskarżone postanowienie w punkcie 1 (pierwszym) i wniosek oddalić.**
- 2. oddalić apelację w pozostałej części**
- 3. ustalić iż każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Toruniu postanowieniem z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie z wniosku syndyka masy upadłości (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej – J. C. przy uczestnictwie Syndyka Masy Upadłości (...) S.A. w S. w upadłości likwidacyjnej w drodze rozpoznania skargi uczestnika na orzeczenie referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Toruniu z dnia 30 października 2013 r. - utrzymał dokonany wpis w mocy.

Sąd Rejonowy wskazał, że wnioskodawca jako podstawę do uwzględnienia wniosku o wpis prawa własności przedstawił prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu w sprawie o wydanie nieruchomości (VI GC 56/13) na mocy którego przedmiotowa nieruchomość w następstwie skutków prawnych tego wyroku znalazła się powrotnie w masie upadłości wnioskodawcy. Sąd Rejonowy odwołał się do treści przepisu art. 31 ust 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece z 6 lipca 1982 roku (t.j. z 2001 r. Nr 124 , poz.1361 z późn. zm.) wskazując ,że prawomocny wyrok sądu z nadaną mu klauzulą wykonalności w świetle unormowania powołanego przepisu może stanowić podstawę do ujawnienia prawa własności w treści księgi wieczystej.

Apelację od powyższego postanowienia złożył uczestnik zarzucając brak podstawy do dokonania takiego wpisu.

W ocenie apelującego wpis nie mógł zostać dokonany z dwóch przyczyn :

- pierwszej wynikającej z faktu , iż świadczenie wynikające z przedstawionego wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu spełniane jest na rzecz syndyka działającego w imieniu upadłego , a nie na rzecz upadłego w sytuacji dotyczącej masy upadłości dokonywane jest zawsze na rzecz syndyka działającego w imieniu upadłego ;

- drugiej wynikającej z faktu , iż wyrok nakazujący wydanie nieruchomości nie może stanowić podstawy dokonania wpisu prawa własności na rzecz osoby uprawnionej do władania nią bowiem nie dotyczy on swoimi skutkami rzeczy ale osób władających rzeczą i ma charakter obligacyjny , a nie rzeczowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Wykładnia przepisu art. 31 ust 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece z 6 lipca 1982 roku (t.j. z 2001 r. Nr 124 , poz.1361 z późn. zm.) - **dalej ustawy** była już wielokrotnie przedmiotem orzecznictwa i wyrażonych w nim poglądów Sądu Najwyższego i nie ma potrzeby w tym miejscu ich ponownego przytaczania. Na tle wskazanego przepisu odnieść należy się jednak do drugiego z zarzutów wskazanych w apelacji wokół którego jak się wydaje istnieje oś sporu na gruncie niniejszego postępowania.

Otóż uszło uwadze Sądu Rejonowego , iż treść wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu (sygn. akt VI Gc 63/13) , która stanowiła podstawę zaskarżonego wpisu , a nakazującego wydanie uczestnikowi postępowania przedmiotowej nieruchomości na rzecz wnioskodawcy oparta została na konstrukcji prawnej bezskuteczności czynności prawnej (a nie na jej nieważności co należy w tym miejscu podkreślić). Bezskuteczność ta stwierdzona na podstawie uregulowań ujętych w art. 134 ustawy prawa upadłościowego i naprawczego (t.j. : Dz.U. z 2009 roku Nr 175 , poz. 1361 z późn. zm.) - **dalej p.u.n.** oznacza więc tyle , że sporna nieruchomość , która wyszła z masy upadłego wnioskodawcy na gruncie rzeczowym nadal pozostaje własnością nabywcy tj. uczestnika postępowania (prawnie wpisanego do księgi wieczystej jako jej właściciela). Skutek bowiem wyroku nakazującego wydanie przedmiotowej nieruchomości opartego na bezskuteczności względnej oznacza , iż wierzyciele w tym przypadku wierzyciele upadłego wnioskodawcy mogą dochodzić zaspokojenia swoich roszczeń z tejże nieruchomości , która prawnie jest nadal własnością uczestnika postępowania . Treść zatem wyroku Sądu Okręgowego wydanego w sprawie VI Gc 36/13 ma w istocie jedynie charakter ściśle egzekucyjny i nie może stanowić podstawy wpisu „ powrotnej własności „ na gruncie art. 31 ust 2 **ustawy**. Brak upadku skutku rzeczowego wynikającego z umowy zawartej między stronami (na co trafnie wskazuje apelujący) uznanej za bezskuteczną powoduje , że przewidziany w art. 134 ustawy **p.u.n.** powrót do masy upadłości w tym przypadku przedmiotowej nieruchomości nie oznacza i oznaczać nie może powstanie po stronie syndyka roszczenia o zobowiązanie nabywcy do złożenia oświadczenia woli o zwrotnym przeniesieniu własności i tym bardziej domagania się wpisania „ powrotnego” własności w postępowaniu wieczystoksięgowym. Przekazanie do masy upadłości oznacza tu więc jedynie powinność uczestnika postępowania dobrowolnego zwrotu w naturze nieruchomości (a w przypadku sporu - na podstawie prawomocnego wyroku sądu co też miało miejsce w sprawie VI Gc 63/13) - celem umożliwienia zaspokojenia z tak powiększonej masy upadłości wszystkich wierzycieli w tym wypadku wierzycieli wnioskodawcy (por. SN wyrok z 6 września 2013 roku V CSK 454/12 – LEX nr 1402682).

W świetle powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c. postanowił jak w punkcie 1 (pierwszym) postanowienia .

Natomiast o kosztach postępowania za I instancję orzeczono jak w punkcie 2 (drugim) , zaś o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 §1 k.p.c. - jak w punkcie 3 (trzecim) postanowienia. Sąd Okręgowy stosując i zachowując zasadę § 1 powołanego przepisu ocenił , iż w świetle stanu faktycznego , który w sprawie wystąpił w istocie jego prawne skutki będą osiągnięte bez potrzeby zmian wpisu własności a więc nie czynią żadnej ze stron

zwycięcą postępowania. Kontradyktoryjność postępowania charakterystyczna dla postępowania procesowego jest w istocie pozorna i nie uzasadnia zastosowania kolejnych §-ów przepisu art. 520 k.p.c.